

Vergaderjaar 1984–1985

19 129**Vereenvoudiging van verzending van stukken in het burgerlijk procesrecht****Nr. 3****MEMORIE VAN TOELICHTING****Algemeen**

In het burgerlijk procesrecht wordt op tal van plaatsen voorgeschreven dat van het gerecht uitgaande stukken, bestemd voor partijen of andere belanghebbenden, worden verzonden bij aangetekende brief of zelfs bij deurwaardersexploit. De noodzaak om de kosten, welke voor de overheid voortvloeien uit de burgerlijke rechtspraak, zoveel mogelijk te beperken, een noodzaak die in dit bestek wel geen nadere toelichting behoeft, heeft mij aanleiding gegeven de wettelijke regelingen betreffende de verzending van stukken aan een onderzoek te onderwerpen ten einde te bezien of ook op dit gebied een vermindering van kosten kan worden bereikt. Uitgangspunt is daarbij dat de noodzaak van besparing niet ertoe mag leiden dat zinvolle waarborgen voor een goede procesorde verdwijnen. Ik ben echter van mening dat in meer gevallen dan de wet thans toelaat volstaan kan worden met verzending bij gewone brief. Stukken die worden gepost of aangeboden voor de gewone postbestelling, blijken nagenoeg altijd aan te komen. In dit verband kan ook worden verwezen naar hetgeen door de Staatssecretaris van Financiën gesteld is in de memorie van toelichting en de memorie van antwoord bij het wetsontwerp dat geleid heeft tot de Wet van 8 november 1984, Stb. 533, houdende wijziging van enige wetten inzake belastingen tot beperking van het aangetekend verzenden van stukken en tot het aanbrengen van enkele andere wijzigingen, kamerstukken II 1983/84, 18 175, nrs. 3 en 5.

Ik meen dat de verplichting tot aangetekende verzending niettemin in beginsel onmisbaar is, wanneer het gaat om stukken die bestemd zijn voor personen die in de betreffende instantie nog niet zijn verschenen.

In de eerste plaats heb ik het oog op de mededeling, dat een procedure aanhangig is of zal worden gemaakt, ongeacht of het gaat om een procedure in eerste aanleg dan wel in een hogere instantie. Hier kan het gaan om een oproeping voor een zitting of om het bieden van de gelegenheid om binnen een bepaalde termijn een verweerschrift in te dienen. Het stuk waarmee dit gebeurt is in zekere zin te vergelijken met de dagvaarding en dient uit dien hoofde met waarborgen te worden omgeven. Het adres waarheen het stuk kan worden verzonden berust niet op een opgave van de geadresseerde zelf, maar slechts op een opgave van de verzoeker, of, in hoger beroep, van de appellant, voorzover het althans niet gaat om iemand wiens woon- en verblijfplaats onbekend zijn. Aangetekende verzending maakt dat het stuk een betere begeleiding krijgt om te bereiken dat het

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

wordt bezorgd, en dat de geadresseerde met meer nadruk op een en ander wordt gewezen. Het kan gaan om een stuk dat bestemd is voor de verweerder of belanghebbenden, of voor getuigen en deskundigen. Zodra daarentegen de *verweerder of belanghebbende in de procedure in persoon of bij vertegenwoordiger ter terechtzitting is verschenen*, dan wel een verweerschrift heeft ingediend, heeft hij zelf een adres opgegeven waar hij geacht mag worden bereikbaar te zijn en kan (verdere) verzending van stukken dan ook in beginsel bij gewone brief geschieden. De verzoeker en de appellant geven altijd zelf een adres op, zodat daar de gewone brief steeds voldoende is. Officiële instanties als de raad voor de kindbescherming en het Openbaar Ministerie mogen geacht worden steeds op hun vaste adres bereikbaar te zijn. Men zie de artikelen 2–4 en 6–7 van het als bijlage hierbij gevoegde concept voor een nieuw Besluit oproepingen en mededelingen *verzoekschriftprocedure*.¹

In de tweede plaats is, om dezelfde redenen als hierboven vermeld, het beginsel van aangetekende verzending op zijn plaats, wanneer de dag van verzending van een beschikking het begin bepaalt van een beroeps- of verzetstermijn, welke toekomt aan iemand die in de betreffende instantie niet is verschenen. Ook in dat geval is extra attendering van de geadresseerde op het stuk gewenst, temeer daar de termijn waarom het gaat vaak niet van lange duur is. Men zie artikel 3 van de hierboven genoemde bijlage bij dit wetsvoorstel.

Daarbij speelt ook een rol dat, anders dan in het administratieve recht, in civiele zaken het niet in acht nemen van een termijn over het algemeen het verlies van rechten betekent. Is er sprake van een administratiefrechtelijk geschil, dan kan de overheid nieuwe termijnen stellen of sancties ongedaan maken. *Van een particulier kan niet worden verwacht dat hij een andere burger tegemoet komt wanneer hij daardoor zelf rechten verliest en evenmin kan de rechter zich soepel opstellen tegenover de een wanneer dat ten koste gaat van de ander.*

Met inachtneming van het bovenstaande wordt in het onderhavige wetsontwerp een aantal wijzigingen voorgesteld in regelingen van civiele procedures, opgenomen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarin de verzending van stukken een belangrijk beslag legt op de (griffies van de) gerechten. Deze procedures kunnen in drie groepen worden onderscheiden:

1. *De procedure van de artikelen 125a–125f Rv. betreffende arbeidszaken cum annexis, alsmede de procedure van de artikelen 125g–125i Rv. betreffende h:urkoopzaken (waarin de artikelen 125c en 125d van overeenkomstige toepassing zijn).* Deze rolzaken worden alle ingeleid met een verzoekschrift. In enige opzichten kunnen hier vereenvoudigingen worden aangebracht die hieronder apart zullen worden toegelicht.

2. *De procedure van de artikelen 125k–125v Rv. betreffende het verzoek tot uitvaardiging van een rechterlijk bevel tot betaling.* De aangetekende verzending kan hier beperkt worden tot de verzending van het verzoekschrift aan de wederpartij (artikel 125m Rv.). Hiermee samenhangende wijzigingsvoorstellen zullen hieronder apart worden toegelicht.

3. *De verzoekschriftprocedures waarop de Twaalfde Titel van het Eerste Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing is.* Hier is vooral van belang het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure van 24 oktober 1969, Stb. 470, gebaseerd op artikel 429r Rv. Daarnaast vindt men, vooral in het Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, ook in de wet zelf nog tal van voorschriften met betrekking tot de verzending van stukken, die afwijkingen bevatten van het genoemde Besluit, hoewel de Twaalfde Titel van het Eerste Boek wel van toepassing is. Uitwerking van de hierboven genoemde beginselen leidt in de eerste plaats tot wijzigingen in het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure. Daarnaast komen de in de formele wet opgenomen voorschriften betreffende verzending van stukken veelal voor herziening in aanmerking. Daarbij kan men de gewijzigde

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

voorschriften opnieuw in de formele wet opnemen; ik geef er evenwel, vanuit een oogpunt van een meer overzichtelijke wetssystematiek, de voorkeur aan, deze gelegenheid te benutten om zo consequent mogelijk overal waar de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure van toepassing is de bepalingen betreffende de verzending van stukken onder te brengen in het genoemde besluit. In die opzet kunnen zij in de wetboeken (het gaat hier vooral om het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, maar soms ook om het Burgerlijk Wetboek) worden geschrapt. Men verkrijgt aldus in het Besluit een (nagenoeg) volledig overzicht van de verzendingsbepalingen in alle gevallen dat de Twaalfde Titel van het Eerste Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing is.

Een en ander leidt tot zoveel wijzigingen van het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure, dat het aanbeveling verdient dat besluit geheel opnieuw vast te stellen. Een herzien Besluit zal in werking moeten treden tegelijk met de inwerkingtreding van het onderhavige wetsvoorstel. Vanwege de samenhang met dit wetsvoorstel wordt reeds thans een concept voor het nieuwe besluit met nota van toelichting als bijlage bij dit wetsvoorstel gevoegd.

Ik wijs er voorts nog op dat het meergenoemde Besluit op de verzoekschriftprocedure in cassatie (de vijfde afdeling van de Elfde Titel van het Eerste Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) niet van toepassing is. In die afdelingen komen twee bepalingen voor die betrekking hebben op de verzending van stukken: de artikelen 426*b*, tweede lid, en 427*a*, eerste lid, Rv. Deze bepalingen behoeven geen wijziging, daar zij niet strijdig zijn met de algemene beginselen, zoals hierboven uiteengezet.

Met betrekking tot de beoogde besparing, voortvloeiend uit het onderhavige wetsvoorstel, met inbegrip van de aangekondigde herziening van het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure, kan het volgende worden opgemerkt.

Bij realisering van de in het wetsontwerp gedane voorstellen zal het aantal door de griffiers van de burgerlijke gerechten te verzenden oproepingen, mededelingen en andere stukken met ongeveer 85 000 teruglopen, terwijl voor circa 105 000 zendingen zal gelden dat zij in plaats van aangetekend als gewone brief kunnen worden verzonden.

Berekend naar de huidige posttarieven zullen de voorstellen derhalve leiden tot een besparing op portiekosten van ruim 1,1 miljoen gulden.

ARTIKELEN

Artikel I

Onderdeel A

Ingevolge het laatste lid van artikel 125*b* is bij algemene maatregel van bestuur (besluit van 31 januari 1908, Stb. 59, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 4 juli 1977, Stb. 422) het model van een verzoekschrift ter inleiding van een arbeidsprocedure voor de kantonrechter vastgesteld.

Bij deze algemene maatregel van bestuur is, ter uitvoering van artikel 125*c*, vijfde lid, tevens het model vastgesteld van een kennisgeving waarmee de griffier van het kantongerecht aan de partijen in een arbeidsprocedure, onder toezending van een afschrift van het verzoekschrift aan de gedaagde, doet weten op welke dag de zaak op de zitting zal dienen.

Het komt mij voor dat het laatste lid van artikel 125*b* en het vijfde lid van artikel 125*c* kunnen vervallen.

Artikel 125*b* schrijft in het eerste en derde lid voor wat de eiser in een arbeidsprocedure aan de kantonrechter moet verzoeken en aan welke formele vereisten de overige inhoud van het verzoekschrift moet voldoen.

Soortgelijke formele vereisten zijn elders in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ook gesteld ten aanzien van verzoekschriften ter inleiding

van andere procedures, bijvoorbeeld artikel 125/ met betrekking tot het verzoekschrift tot uitvaardiging van een rechterlijk bevel tot betaling, doch voor geen van die andere verzoekschriftprocedures bepaalt de wet dat het model van het verzoekschrift bij algemene maatregel van bestuur of bij ministerieel besluit moet worden vastgesteld.

Het model-verzoekschrift wordt in de praktijk niet of nauwelijks gebruikt, in de eerste plaats niet omdat volgens artikel 125*b*, laatste lid, laatste zinsnede, het gebruik ervan niet verplicht is, in de tweede plaats niet omdat met name in arbeidszaken als regel rechtshulp wordt verleend door al of niet toegevoegde advocaten en deurwaarders, alsmede door rechtskundige adviseurs of medewerkers van de bureaus voor arbeidsrecht van de verschillende vakorganisaties.

Voor de in artikel 125*c* bedoelde kennisgeving geldt dat het het enige door de griffier van het kantongerecht aan partijen in een verzoekschrift-procedure te verzenden stuk is waarvan het model wettelijk is voorgeschreven.

Enige tijd geleden heeft de subcommissie kantongerechten van de Permanente Commissie voor de administraties van de gerechten, die onder meer is belast met de vaststelling van binnen de administraties van de diensten der gerechten te gebruiken formulieren, mij geadviseerd te bevorderen dat de uit 1908 daterende tekst van de kennisgeving wordt vervangen door een op het huidige taalgebruik afgestemde tekst.

Ik zou gaarne aan het advies van de subcommissie uitvoering geven, doch, gelet op artikel 125*c*, vijfde lid, zou daartoe een Koninklijk besluit nodig zijn. Het komt mij voor dat voor de vaststelling van een formulier dat in zijn soort vergelijkbaar is met voor andere verzoekschriftprocedures gebruikte formulieren die door de Permanente Commissie voor de administraties van de gerechten worden vastgesteld een K.b. zonder bezwaar kan worden gemist.

De voorgaande overwegingen leiden tot het voorstel om het laatste lid van artikel 125*b* en het vijfde lid van artikel 125*c* te laten vervallen.

Onderdelen B en C

De voorgestelde wijzigingen van het tweede lid van artikel 125*c* en van het derde lid van artikel 125*f* zijn een toepassing van het beginsel dat verzending per aangetekende brief niet nodig is indien de betrokkene in een door of namens hem ingediend processtuk zijn werkelijk of gekozen domicilie heeft opgegeven. In het zesde lid van artikel 125*c* kan verzending bij te adviseren dienstbrief (aangetekende verzending) vervallen, omdat de waarborg van aangetekende verzending geen zin heeft in een geval als dit, waarin geen rechtsmiddelen openstaan (zie artikel 125*c*, zevende lid).

Met betrekking tot het voorstel, het vijfde lid van artikel 125*c* te doen vervallen, wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel A hierboven.

Onderdelen D, F en G

De toevoeging van een nieuw vijfde lid aan artikel 125*m* (onderdeel D) brengt voor het geval dat door artikel 125*m*, derde lid, wordt bestreken (toezending van een afschrift van het verzoekschrift aan de schuldenaar) geen verandering in de wijze van verzending, daar hetzelfde thans geldt op basis van het huidige artikel 125*v*, tweede lid. De overbrenging van dat voorschrift naar artikel 125*m* is nodig teneinde schrapping van het huidige artikel 125*v*, tweede lid, als algemene voorziening mogelijk te maken en deze algemene voorziening te vervangen door het beginsel van de verzending bij gewone brief (onderdeel G). Van dat beginsel wordt krachtens het nieuwe vijfde lid van artikel 125*m* alleen afgeweken bij de verzending van het afschrift van het verzoekschrift aan de schuldenaar, welke verzending immers geldt als de eerste kennisgeving aan de wederpartij, dat een verzoek tot het uitvaardigen van een rechterlijk bevel tot betaling is gedaan.

In alle andere gevallen waarin krachtens de artikelen 125k–125v een stuk moet worden verzonden, is het adres van de geadresseerde bij een griffie bekend op basis van een opgave van de betrokkene zelf. Ook vangen in de andere gevallen door de verzending geen termijnen aan voor verzet of hoger beroep. Dat geldt met name ook voor het rechterlijk bevel tot betaling zelf; zie de artikelen 125o, eerste lid, 125p, eerste lid, en 125s, derde lid. Ingevolge artikel 125s, derde lid, zoals vastgesteld bij de Wet van 25 januari 1984, Stb. 19, behoeft het betalingsbevel niet meer door de griffier aan de schuldenaar te worden toegezonden: anders dan voorheen maakt dit lid slechts gewag van toezending aan de schuldeiser. Ik stel voor dit thans duidelijkheidshalve alsnog uitdrukkelijk in dit derde lid te vermelden, zulks mede in verband met artikel 125v, eerste lid (zie onderdeel F). Toezending aan de schuldenaar van een afschrift van het betalingsbevel is overbodig, daar de termijn waarbinnen de schuldenaar in verzet kan gaan, evenals voorheen, pas aanvangt door betekening van de beschikking aan de schuldenaar in persoon; vgl. de artikelen 81 e.v. Rv. Ook van verstekvonnissen, waarmee betalingsbevelen ingevolge artikel 125q, eerste lid, kunnen worden gelijkgesteld, ontvangt de schuldenaar nimmer vanwege de griffie een afschrift.

Onderdeel E

Verandering van de in artikel 125h genoemde termijn voor het indienen van een schriftelijk antwoord van twee weken in een termijn van vier weken is gewenst, daar de termijn van twee weken in de praktijk als te kort wordt ervaren daar alleen al de terugzending door de PTT van een geweigerde aangetekende brief (vgl. onderdeel D van het wetsontwerp) doorgaans langer duurt. De verzending van het stuk bij gewone brief heeft dan geen zin meer. Een te korte termijn bevordert bovendien dat men in verzet gaat tegen het betalingsbevel, hetgeen tot extra werkbelasting leidt.

Onderdeel H

Dit onderdeel hangt samen met mijn voornemen tot herziening van het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure en met name met mijn voornemen tot schrapping van het huidige artikel 12 van dat besluit. De materie noopt mij iets uitvoeriger stil te staan bij de vraag, wie in procedures waarop de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure van toepassing is, in hoger beroep kunnen gaan.

Zoals bekend kent de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure niet het rechtsmiddel van verzet. Daar staat tegenover dat in beginsel ook belanghebbenden die in eerste aanleg niet zijn verschenen, in hoger beroep kunnen gaan. Artikel 429n, dat dit beginsel vastlegt, bevat tevens een regeling voor de termijn waarbinnen het hoger beroep moet worden ingesteld. Het artikel kent voor de aanvang van de termijn van het hoger beroep, die twee maanden bedraagt, twee verschillende tijdstippen, namelijk 1. de dagtekening der eindbeschikking en 2. de dag waarop de eindbeschikking betekend is dan wel waarop deze op andere wijze aan de belanghebbenden bekend is geworden. Het ligt voor de hand dat ingevolge het tweede lid het eerstgenoemde aanvangstijdstip geldt voor de verzoeker en voor de verschenen belanghebbenden; de regeling loopt in zoverre parallel aan artikel 339 Rv. Het ligt minder voor de hand dat dit aanvangstijdstip ingevolge het tweede lid ook geldt voor niet verschenen, maar «bij name opgeroepen» belanghebbenden. Belanghebbenden die in eerste aanleg verstek hebben laten gaan, hoewel zij met name waren opgeroepen, zijn meestal niet op de hoogte van de datum van de einduitspraak, en krijgen deze evenmin vanwege de griffie toegezonden. Het recht van hoger beroep is dan al gauw illusoir. Het ware beter deze belanghebbenden in een soortgelijke positie te brengen als gedaagden die in een dagvaardingsprocedure verstek hebben laten gaan en ten aanzien van wie een verzetter-

mijn pas aanvangt door de betekening van het vonnis (vgl. artikelen 81 e.v. Rv.). De voorgestelde wijziging van artikel 429n, tweede lid, bewerkstelligt dit door de met name opgeroepen, doch niet verschenen belanghebbenden te laten vallen onder de «andere belanghebbenden», ten aanzien van wie de termijn van hoger beroep pas aanvangt op het tijdstip van de betekening van de eindbeschikking of op het tijdstip waarop deze hun op andere wijze bekend geworden is.

Het verband van dit wijzigingsvoorstel met de materie van het onderhavige wetsontwerp is hierin gelegen, dat artikel 12 van het Besluit oproepingen en mededelingen thans een regeling bevat op basis van een onderscheid tussen verschillende wijzen van oproeping van niet verschenen belanghebbenden, die ingevolge dit artikel in sommige gevallen wel, maar in andere gevallen, weer niet worden beschouwd als bij name opgeroepen belanghebbenden in de zin van artikel 429n, tweede lid, Rv. Omdat ik voornemens ben de verschillende wijzen van oproeping, thans geregeld in de artikelen 2 onder b (aangetekende brief met bericht van ontvangst), 10 (telegram met de aanwijzing »kennisgeving ontvang» of «P.C.» en 11 (oproeping door een bode van het gerecht met bericht van ontvangst) van het genoemde besluit niet meer expliciet in dit besluit te noemen en te vervangen door het beginsel van aangetekende verzending, tenzij de rechter anders bepaalt, zou ook het onderscheid, gemaakt in artikel 12 van het besluit, in de lucht komen te hangen. Met de enkele schrapping van het onderscheid van artikel 12, inhoudende dat niet verschenen belanghebbenden in sommige gevallen wel, maar in andere gevallen niet worden beschouwd als bij name opgeroepen in de zin van artikel 429n, tweede lid, kan op grond van het hierboven gestelde niet worden volstaan. Aan dat onderscheid bestaat echter geen behoefte meer, indien mijn voorstel tot wijziging van artikel 429n, tweede lid, wordt gevolgd, aangezien dan voor alle niet-verschenen belanghebbenden de extra waarborg geldt van een betekening onderscheidenlijk van een ander feit waardoor de beschikking hun bekend is geworden.

Onderdeel I

Artikel 429r vormt de basis voor het huidige Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure. Voorgesteld wordt dit artikel in tweeërlei opzicht te wijzigen. In de eerste plaats wordt toegevoegd het begrip «zendingen»: krachtens verschillende bepalingen moeten stukken worden verzonden zonder dat er sprake is van een oproeping of een mededeling. In de tweede plaats geeft de nieuwe redactie duidelijker dan thans te kennen dat het genoemde Besluit ook van toepassing is, wanneer de verzending niet rechtstreeks voortvloeit uit de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure, maar uit bijzondere wettelijke bepalingen welke van toepassing zijn in gevallen, waarin ook de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure van toepassing is.

Onderdeel J

Dit wijzigingsvoorstel hangt samen met mijn hierboven vermelde voornemen, in alle gevallen waarin de algemene regeling van de verzoekschriftprocedure van toepassing is de verzendingsbepalingen onder te brengen in het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure. *In het onderhavige geval zal artikel 3 van het nieuwe Besluit meebrengen dat aangetekende verzending van de beschikking alleen geschiedt aan de echtgenoot die in de betreffende instantie niet was verschenen.*

Onderdeel K

De wijze van verzending van de processtukken, bedoeld in artikel 827o, tweede lid, Rv., kan worden beheerst door het nieuwe Besluit oproepingen

en mededelingen verzoekschriftprocedure; men zie de artikelen 2–4 van het concept-Besluit.

Onderdelen L–N

Hiervoor geldt hetzelfde als hierboven bij onderdeel J, eerste zin, vermeld. Schraping van de voorgeschreven oproeping van belanghebbenden, wier woon- en verblijfplaats onbekend zijn, door de griffier bij advertentie (onderdelen L onder 2 en M), heeft ten gevolge dat hier artikel 3 van het nieuwe Besluit zal gelden. De rechter kan evenals voorheen de oproeping door de griffier per advertentie gelasten of bij voorbeeld aan de verzoeker opdragen de verzending of oproeping te laten verrichten middels een deurwaardersexploit volgens artikel 4 onder 7° Rv.

Onderdeel O

De in artikel 828k Rv. genoemde rechtsvordering gegrond op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek leidt een dagvaardingsprocedure in. Het meergenoemde Besluit is dan dus niet van toepassing. Daarom is hier een aparte wettelijke voorziening vereist.

Onderdelen P–R

De wijziging van de artikelen 889–891 Rv. houdt onder meer verband met de door mij voor te stellen schraping van artikel 17 van het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure. Laatstgenoemde bepaling bevat een omslachtige regeling van oproepingen en zendingen bestemd voor personen wier curatele is verzocht of gevorderd en die verblijven in een psychiatrische inrichting, een bejaardenoord of een inrichting, bedoeld in artikel 1, eerste lid onder d van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Het verdient naar mijn mening de voorkeur deze regeling te schrappen, zodat ook hier de algemene regels van het nieuwe Besluit zullen gelden (in het bijzonder de artikelen 2 en 3), die immers voldoende waarborgen bevatten dat het stuk de betrokkene bereikt. Een soortgelijke regeling geldt thans reeds bij een verzoek of vordering tot onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen, ingevolge de huidige artikelen 19 en 20 van het Besluit oproepingen en mededelingen verzoekschriftprocedure. Daarvoor is dan wel nodig dat de artikelen 889–891 Rv. worden aangepast. De aanpassingen behelzen het volgende:

- vervanging van de regeling, dat beroeps- en cassatietermijnen ten aanzien van degene wiens curatele het betreft kunnen ingaan door een betekening van de beschikking vanwege de verzoeker door een regeling dat deze termijnen ten aanzien van de niet-verschenen betrokkene ingaan door de verzending van een afschrift van de eindbeschikking door de griffier; men zie het voorgestelde nieuwe eerste lid van artikel 899, alsmede het nieuwe eerste lid van artikel 890;

- een bepaling dat alleen de niet verschenen betrokkene een afschrift van de beschikking krijgt toegezonden door de griffier; men zie het voorgestelde nieuwe artikel 891. Is de betrokkene wel verschenen, dan impliceert zulks dat hij vertegenwoordigd is door een procureur, die langs de gebruikelijke weg een afschrift van de beschikking ontvangt.

De vervanging van de bepaling dat beschikkingen tot ondercuratelestelling «vanwege de verzoeker» moeten worden betekend door de bovengenoemde regeling is ook uit anderen hoofde gewenst. Omdat de curatele werkt met ingang van de dag waarop zij is uitgesproken (artikel 381 B.W.) heeft de verzoeker in de meeste gevallen geen belang meer bij de betekening, zodat deze veelal achterwege blijft. De beschikking wordt dan niet onherroepelijk. Het gevolg hiervan is dat de ondercuratelegestelde na jaren nog hoger beroep of beroep in cassatie kan instellen tegen de beschikking waarbij hij onder curatele is gesteld. Voorts kan de griffier, hoewel de rechterlijke

uitspraak tot ondercuratelestelling in feite wordt geëffectueerd, geen mededeling doen van de ondercuratelestelling aan de burgemeester van de woonplaats van de betrokkene met het oog op de uitsluiting van het kiesrecht (zie artikel B 3 van de Kieswet).

Onderdelen S en T

Ook voor deze oproepingen geldt dat de wijze waarop zij dienen te geschieden kunnen worden geregeld door de algemene voorzieningen van het nieuwe Besluit.

Onderdelen U tot en met X

Men zie het hierboven bij de onderdelen R en S opgemerkte.

Onderdelen IJ en Z

Het voorschrift dat een vonnis waarbij de adoptie wordt uitgesproken of herroepen, vanwege de raad voor de kindbescherming moet worden betekend, betekent voor deze raad extra kosten, die evenzeer als kosten, gemaakt door de griffier van een gerecht, ten laste komen van de begroting van mijn ministerie. Ik acht het redelijk deze betekening te laten verrichten in opdracht en voor rekening van degenen die daarbij het meeste belang hebben, te weten degenen die de adoptie dan wel de herroeping daarvan hebben verzocht. Daar het hier zaken betreft, waarin verplichte procureursbijstand geldt, mag worden aangenomen dat dit wijzigingsvoorstel de betreffende verzoekers niet voor problemen zal stellen.

Artikel II, onderdelen A–C

Verwezen mag ook hier worden naar het hierboven onder artikel I, onderdelen S en T, opgemerkte.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes